

Van: Annelies Verbeek
Telefoon:

Uw kenmerk: 23bb003157
Ons kenmerk: M2305-2513 - 23bo006852
Bijlage(n): 1

Aan de gemeenteraad

Onderwerp: Spanningen op MBO-scholen

Datum: B&W 5 september 2023

Op 16 mei 2023 stelden S.J.C. Becker (VVD) en D.A. van Groningen - de Haas (VVD) ons schriftelijke vragen over Spanningen op MBO scholen.

Inleidend wordt gesteld:

Op de website van de NOS is vandaag (dinsdag 16 mei 2023) het volgende artikel te lezen: Vaak spanningen op MBO's door verschillen in normen en waarden¹. Het artikel gaat over een onderzoek van Kennedy Tielman van de Universiteit in Wageningen. Volgens zijn onderzoek zijn er op MBO-scholen regelmatig spanningen tussen docenten en studenten over onderwerpen als godsdienst, seksualiteit, politiek en de evolutietheorie. Twee derde van de ondervraagde docenten zou deze spanning ervaren. Hiervan zegt ongeveer de helft af en toe spanning te ervaren bij deze gesprekken en 13 procent heeft deze spanning regelmatig. Voorbeelden van deze spanningen zijn: studenten die moeite hebben met autoriteit, het weigeren de hand van een homoseksuele klasgenoot vast te houden bij groepsopdrachten of het niet respectvol vinden om de docent aan te kijken. De Rotterdamse VVD vindt deze ontwikkelingen erg zorgelijk. Het is belangrijk dat docenten op school met studenten praten over verschillende onderwerpen zoals seksualiteit, politiek en godsdienst. Dat hoort bij de algemene ontwikkeling en ook bij Nederland. Wat de Rotterdamse VVD betreft is het onacceptabel dat discussies over deze onderwerpen leiden tot grote spanningen in het onderwijs of dat docenten geconfronteerd worden met situaties waarvoor zij niet zijn opgeleid. Wat de Rotterdamse VVD betreft zijn we glashelder over onderwerpen zoals gelijkheid tussen mannen en vrouwen, vrijheid van godsdienst en homoseksualiteit. In Nederland mag iedereen zichzelf zijn en houden van wie hij of zij wil. Daarom hebben wij de volgende vragen:

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

¹ <https://nos.nl/artikel/2475322-vaak-spanningen-op-mbo-s-door-verschillen-in-normen-en-waarden>

Vraag 1:

In hoeverre en in welke mate komen de spanningen zoals beschreven in het onderzoek van Kennedy Tielman, voor op Rotterdamse MBO-scholen?

Antwoord:

Uit een recente uitvraag (eind mei, begin juni) onder de mbo-instellingen in Rotterdam blijkt een divers beeld; waar de doelgroep eenvormig is en culturele diversiteit laag, worden deze spanningen niet of nauwelijks ervaren. Waar de culturele diversiteit hoger is, worden deze spanningen enigszins meer ervaren door de docenten.

Vraag 2:

Welke effecten hebben deze spanningen op Rotterdamse MBO studenten en haar docenten?

Antwoord:

Vanuit de instellingen waar bovengenoemde spanningen herkend worden, wordt aangegeven dat de docenten hier doorgaans goed mee om weten te gaan. Mede omdat er de afgelopen jaren geïnvesteerd is in het thema Burgerschap, zowel vanuit de scholen als vanuit het Rotterdams Onderwijs Beleid, lijkt de docent toegerust om deze spanningen goed het hoofd te kunnen bieden. De instellingen vinden het belangrijk dat er in een prettige en veilige sfeer gewerkt en gestudeerd kan worden en spannen zich daarvoor in. Zo heeft een instelling bijvoorbeeld geïnvesteerd in de leergang burgerschap voor docenten, waar onder andere het cultureel responsief lesgeven, inclusieve pedagogiek en didactiek een rode draad is. Een ander voorbeeld betreft een netwerk burgerschap, waar collega's elkaar ontmoeten en best practices met elkaar delen. Wanneer er spanningen ontstaan rondom een bepaald thema, wordt de burgerschapsdocent ingeschakeld om op dat thema een les te verzorgen om zodoende het onderwerp bespreekbaar te maken.

Het in 2020 door alle onderwijssectoren ondertekende Rotterdamse manifest 'Scholen: veilige oefenplaats voor burgerschap'², biedt een goed kader voor scholen om in te zetten op een veilig klimaat in de klas. Afgelopen jaar is het manifest inclusief het Rotterdamse burgerschapsbeleid onderzocht door bureau Common Ground. De resultaten zijn [hier](https://www.bureaucommonground.nl/blog/het-rotterdams-manifest-gevalueerd)³ terug te vinden.

Vraag 3:

Hoe wordt er op MBO-scholen in Rotterdam met deze spanning omgegaan?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 3.

Voorts wordt inleidend gesteld:

Sommige docenten geven aan dat ze zich slecht voorbereid voelen om gevoelige onderwerpen te bespreken.

²https://onderwijs010.nl/wp-content/uploads/2020/07/2294-Rotterdams-Manifest-Burgerschap-toegankelijk_V2.pdf

³<https://www.bureaucommonground.nl/blog/het-rotterdams-manifest-gevalueerd>

Vraag 4:

Op welke manier worden docenten op MBO-scholen geholpen om te kunnen omgaan met spanning over onderwerpen als godsdienst, seksualiteit, politiek en de evolutietheorie?

Antwoord:

Deze ondersteuning vindt plaats op verschillende manieren.

Ten eerste wordt door de Rotterdamse mbo instellingen aangegeven dat het merendeel van de burgerschapsdocenten in hun opleiding tot docent geleerd heeft om dergelijke processen te begeleiden. Naast deze basisvaardigheden zetten mbo-instellingen in op ondersteuning en verdere professionalisering van hun docenten, bijvoorbeeld door het aanleren van extra gesprekstechnieken, zoals de 'talking stick-methodiek' (leren verplaatsen in standpunten van anderen), de 'Socratische gesprekken' en 'diep democracy'.

Ook heeft de gemeente in samenwerking met Albeda en Hogeschool Rotterdam vanuit het burgerschapsbeleid het afgelopen jaar een dag georganiseerd over burgerschap en inclusie die specifiek beoogd was voor docenten om zich te bekwamen in burgerschapsvaardigheden door collega's en externe aanbieders.

Tenslotte worden ook externe partijen ingezet zoals bijvoorbeeld stichting LOKAAL en stichting RADAR voor trainingen voor docenten én studenten, om moeilijke onderwerpen bespreekbaar te maken.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb